

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci žalobce **Ing. I. T.**, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR** se sídlem Praha, Na Poříčním právu 1/376, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 24.3.2016 č.j. MPSV-2016/55262-923, sp. zn. SZ/MPSV-2012/27063-923 (SZ/1096/2012/9S-MSK), o **příspěvek na péči**,

t a k t o :

- I. Žaloba se **z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Česká republika **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

Rozhodnutím ze dne 24.3.2016 č.j. MPSV-2016/55262-923, sp. zn. SZ/MPSV-2012/27063-923 (SZ/1096/2012/9S-MSK) žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky, krajské pobočky v Ostravě ze dne 29.8.2012 č.j. 1615/2012/FPR, kterým byl žalobci snížen příspěvek na péči z částky 8 000 Kč na částku 4 000 Kč ode dne 1.9.2012. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobce je ve smyslu ust. § 8 zákona o sociálních službách ode dne zahájení

správního řízení ve věci opětovného posouzení nároku a výše příspěvku na péči, tedy ode dne 18.1.2012 považován za osobu starší 18ti let věku závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni závislosti II. (středně těžká závislost), a má proto nárok na příspěvek na péči ve výši 4 000 Kč.

Žalobce proti uvedenému rozhodnutí podal včasnou žalobu, ve které namítal, že nezvládá základní životní potřebu stravování, protože není schopen si stravu servírovat a porcovat. Jeho problém v tomto směru není ve svalové síle, ale v rovnováze a to i na vozíku. Nezvládá základní životní potřebu oblékání a obouvání, používá pevnou kotníkovou koženou botu s vyztuženým kotníkem a patou a řádně upevněnou na noze. Tato obuv je šněrovací. Žalobce v této souvislosti poukázal na posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR v Ostravě (dále jen „MPSV ČR“) ze dne 9.1.2013, podle kterého tuto základní životní potřebu nezvládá. Nezvládá také základní životní potřebu výkon fyziologické potřeby, neboť není schopen vždy a včas použít WC z důvodu manipulace s oděvem a to ani doma.

Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Krajský soud provedl důkaz napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 24.3.2016 č.j. MPSV-2016/55262-923, sp. zn. SZ/MPSV-2012/27063-923 (SZ/1096/2012/9S-MSK), připojeným správním spisem žalovaného téhož čísla jednacího, připojenými spisy Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 38Ad 10/2013 a 18Ad 22/2015, jakož i připojeným správním spisem Úřadu práce, krajské pobočky v Ostravě a znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví, odvětví posudkového lékařství MUDr. T. V. a poté dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. s.ř.s., jakož i ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době vydání rozhodnutí žalovaného (§ 75 s.ř.s.).

Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících ze správního spisu správního orgánu I. stupně a výše uvedených připojených spisů Krajského soudu v Ostravě vzal v daném případě krajský soud za prokázáno, že Úřad práce, krajská pobočka v Ostravě vydal dne 17.1.2012 oznámení, že zahajuje řízení ve věci opětovného posouzení nároku a výše příspěvku na péči. Dne 2.4.2012 provedl Úřad práce ČR, krajská pobočka v Ostravě sociální šetření v místě bydliště žalobce. Poté byl vyžádán posudek o stupni závislosti žalobce pro účely příspěvku na péči, který byl podán dne 4.6.2012 posudkovým lékařem OSSZ v Novém Jičíně se závěrem, že žalobce je osobou, která se podle § 8 odst. 2 písm. b) zákona č. 108/2006 Sb., v platném znění považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II. (středně těžká závislost). Dne 29.8.2012 rozhodl Úřad práce ČR, krajská pobočka v Ostravě o snížení příspěvku na péči žalobci z částky 8 000 Kč na částku 4 000 Kč měsíčně ode dne 1.9.2012. K odvolání žalobce pak žalovaný rozhodl rozhodnutím ze dne 9.1.2013 na základě závěrů posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR ze dne 7.12.2012, podle kterého u žalobce nejde o osobu starší 18ti let věku, která se podle § 8 odst. 2 písm. d) nebo c) zákona č. 108/2006 Sb., ve znění zákona č. 366/2011 Sb. považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve IV. nebo III. stupni, jde o osobu starší 18ti let věku, která se podle § 8 odst. 2 písm. b) citovaného zákona považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II. (středně těžká závislost). Podle uvedeného posudku krajský soud zjistil, že posudková komise vycházela z kompletní spisové dokumentace OSSZ Nový Jičín,

zdravotní dokumentace praktické ošetřující lékařky MUDr. M. S., sociálního šetření provedeného žalovaným, jakožto odvolacím orgánem dne 29.10.2012 a ze sociálního šetření provedeného správním orgánem I. stupně dne 2.4.2012 i z poznatků z osobní účasti žalobce při jednání posudkové komise. V diagnostickém souhrnu zdravotního omezení žalobce uvedla PK MPSV ČR spastickou kvadruparézu v rámci dětské mozkové obrny s levostrannou prevalencí a větším postižením dolních končetin, stav po opakovaných rekonstrukčních operacích, stav po déze levého hlezenního kloubu dne 12.3.2012, vadnou statodynamiku páteře a osteoporózu. Na základě tohoto posudku žalovaný rozhodnutím ze dne 9.1.2013 zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce ČR, krajské pobočky v Ostravě ze dne 29.8.2012. K podané žalobě žalobce krajský soud rozsudkem ze dne 25.9.2014 toto rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V odůvodnění svého rozsudku tehdy krajský soud uvedl, že se neztotožňuje se způsobem hodnocení zvládání či nezvládání základní životní potřeby péče o zdraví u žalobce a zavázal žalovaného k doplnění posudku posudkové komise MPSV ČR, který soud neshledal za dostatečně úplný a přesvědčivý ohledně hodnocení uvedené základní životní potřeby. Následně si žalovaný vyžádal další posudek PK MPSV ČR, který byl vypracován 21.1.2015. Podle tohoto posudku žalobce nezvládá celkem šest základních životních potřeb a to mobilitu, oblékání a obouvání, tělesnou hygienu, péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost. Na základě tohoto posudku vydal žalovaný rozhodnutí ze dne 6.2.2015, kterým opětovně zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce ze dne 29.8.2012. I toto rozhodnutí následně Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 4.12.2015 č.j. 18Ad 22/2015-40 zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V odůvodnění tohoto rozsudku krajský soud uvedl, že posudek posudkové komise MPSV ČR nepovažuje za úplný a přesvědčivý, co do hodnocení zvládání základní životní potřeby stravování. Žalovaný si poté vyžádal další posudek PK MPSV ČR, který byl podán dne 17.2.2016 a na jehož základě vydal žalovaný žalobou napadené rozhodnutí ze dne 24.3.2016. Podle tohoto posudku žalobce vyžaduje nutnost dopomoci při pěti základních životních potřebách a to mobilitě, tělesné hygieně, péči o zdraví, osobních aktivitách a péči o domácnost. Z tohoto posudku, který je součástí správního spisu žalovaného, krajský soud zjistil, že při jeho vypracování vycházela posudková komise z posudkového spisu OSSZ Nový Jičín, zdravotní dokumentace žalobce od praktického ošetřujícího lékaře MUDr. M. S., z nálezů neurologie MUDr. M. H. a ze sociálního šetření provedeného správním orgánem I. stupně dne 2.4.2012 a žalovaným dne 29.10.2012. V posudku se uvádí jako příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce kvadruparetická forma DMO s akcentací na dolních končetinách, spastická paraparéza s levostrannou prevalencí a stav po opakovaných korekčních operacích dolních končetin. Ohledně zvládání základní životní potřeby stravování žalobcem se v tomto posudku uvádí: *„k neschopnosti stravování může dojít např. při anatomické funkční ztrátě obou končetin nebo anatomické ztrátě podstatných částí obou horních končetin s nemožností využít protézu k uchopení věci při ztrátě úchopové schopnosti obou rukou - tyto zmíněné funkční postižení se netýkají však posuzovaného. Nejedná se v daném případě o praktickou či úplnou nevidomost obou očí, nejsou těžké duševní poruchy se sociální desintegrací, kde by byly narušeny stravovací stereotypy. Popsané narušení jemné motoriky nespadá do roviny funkční ztráty úchopové schopnosti horních končetin, tj. v daném případě je stisk zachován – dle dok. jako normál. či střední bill. dle průběžné dokumentace, slaběji více vlevo – toto vše i přes popsané abdukční držení malíku a 4. prstu bill. a insuff. špetku bill., vše bez výpadku čítí. Syndrom karp. tunelu je lehkého stupně. Přenesení – naservírování*

stravy lze realizovat pomocí či převezením na IV. či servír. stolku. Tzn., že samotný údaj o používání 2FH nebo IV. nemusí podmiňovat neschopnost naservírování stravy. V daném případě je zřejmá přiměř. zachovalá ještě dosud funkce rukou – tj. v popsané funkční podobě, avšak bez funkční ztráty. Opětovně lze konstatovat, že rozdělení jídel lžící na místě konzumace se v daném případě nejeví jako nemožné (posuzovaný se sám nají, napije). Lze využít i již naporcované stravy, např. pečivo, nakrájený chléb apod.“

Podle ust. § 8 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění zákona č. 366/2011 Sb. (po 31.12.2011) *osoba starší 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve*

- a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby,*
 - b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb,*
 - c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb,*
 - d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb,*
- a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.*

Podle ust. § 9 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění k 1.1.2012 při posuzování stupně závislosti se hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby:

- a) mobilita,
- b) orientace,
- c) komunikace,
- d) stravování,
- e) oblékání a obouvání,
- f) tělesná hygiena,
- g) výkon fyziologické potřeby,
- h) péče o zdraví,
- i) osobní aktivity,
- j) péče o domácnost.

Podle § 9 odst. 4 zákona č. 108/2006 Sb. při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Podle ust. 9 odst. 5 zákona č. 108/2006 Sb. pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.

Podle přílohy č. 1 k vyhl. č. 505/2006 Sb., ve znění účinném ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, která blíže vymezuje posuzování schopnosti

zvládat základní životní potřeby:

a) Mobilita:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, chůzí po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, používat dopravní prostředky včetně bariérových.

b) Orientace:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se časem, místem a osobou, orientovat se v obvyklém prostředí a situacích a přiměřeně v nich reagovat.

c) Komunikace:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna dorozumět se a porozumět, a to mluvenou srozumitelnou řečí a psanou zprávou, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky.

d) Stravování:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim.

e) Oblékání a obouvání:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, oblékat se a obouvat se, svlékat se a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.

f) Tělesná hygiena:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna použít hygienické zařízení, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu, holiť se.

g) Výkon fyziologické potřeby:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna včas používat WC, vyprázdnit se, provést očistu, používat hygienické pomůcky.

h) Péče o zdraví:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna dodržovat stanovený léčebný režim, provádět stanovená léčebná a ošetrovatelská opatření a používat k tomu potřebné léky, pomůcky.

i) Osobní aktivity:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vstupovat do vztahů s jinými osobami, stanovit si a dodržet denní program, vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí jako např. vzdělávání, zaměstnání,

volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti.

j) Péče o domácnost:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna nakládat s penězi v rámci osobních příjmů a domácnosti, manipulovat s předměty denní potřeby, obstarat si běžný nákup, ovládat běžné domácí spotřebiče, uvařit si teplé jídlo a nápoj, vykonávat běžné domácí práce, obsluhovat topení a udržovat pořádek.

Žalovaný postavil své rozhodnutí na posudku posudkové komise MPSV ČR ze dne 17.2.2016, který považoval za „úplný, objektivní a přesvědčivý, když byl vypracován ve stavu ke všem námitkám uváděných v odvolání a ve vztahu k závěru rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 4.12.2015“. S tímto závěrem žalovaného se zřetelem ke shora citovanému posudku krajský soud nesouhlasí. Posudek totiž opětovně neodpovídá na již dřívější žalobní námitky uplatněné i v nynější žalobě žalobcem, co se týče nezvládnutí naservírování a naporcování stravy, navíc nedává odpověď na žalobcovy námitky ohledně nezvládnutí základní životní potřeby oblékání a obouvání a výkonu fyziologické potřeby. S ohledem na to, že se jednalo o třetí rozhodnutí žalovaného ve věci odvolání žalobce proti rozhodnutí Úřadu práce ČR, krajské pobočky v Ostravě ze dne 29.8.2012 a se zřetelem k rozdílným závěrům posudkové komise MPSV ČR uvedených v dřívějších posudcích, ustanovil krajský soud znalce z oboru zdravotnictví, odvětví posudkového lékařství, MUDr. T. V. Ze znaleckého posudku tohoto znalce ze dne 3.4.2017 krajský soud mj. zjistil, že není pochyb o tom, že u žalobce se jedná o těžkou funkční poruchu dolních končetin a že u horních končetin je narušena v klinické rovině jemná motorika rukou. K narušení motoriky rukou v rovině funkční poruchy ve vztahu ke zvládnutí základních životních potřeb znalec uvedl, že tento náleznelze považovat za žádný problém. Žalobce byl schopen při vlastním vyšetření si bez problémů svléknout triko, k čemuž je nutný zachovalý jemný úchop prsty a dostatečná koordinace horních končetin. Žalobce je schopen řízení motorového vozidla, k čemuž je rovněž zapotřebí dostatečná schopnost jemné motoriky rukou. Je schopen se pohybovat pomocí upravených francouzských holí po bytě, což předpokládá vydatnou schopnost úchopu, svalovou sílu a koordinaci horních končetin. Podle znalce žalobce ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí (i ke dni vydání rozhodnutí správního orgánu I. stupně 18.12.2012) nebyl žalobce schopen zvládat pět základních životních potřeb a to mobilitu, tělesnou hygienu, péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost. Žalobcův dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav spočívá v těžké poruše dolních končetin na základě těžké parézy a stavu po opakovaných korekčních operacích. Tento stav byl od data zahájení správního řízení ve věci posouzení nároku a výše příspěvku na péči 18.1.2012 neměnný. Znalec se blíže vyjádřil k žalobou namítaným základním životním potřebám, které hodnotil jako žalobcem zvládané. K základní životní potřebě stravování uvedl, že žalobce nemá žádnou poruchu duševních, smyslových a tělesných funkcí, která by zvládnutí této základní životní potřeby bránila. Jestliže žalobce namítal poruchy rovnováhy, pak v jeho zdravotní dokumentaci tato porucha ve formě těžké poruchy rovnováhy doložena není a znalec ji nezjistil ani vlastním vyšetřením. Funkce rukou pro účely zvládnutí základní životní potřeby je u žalobce zachována a nemůže být důvodem ani pro nezvládnutí základní životní potřeby stravování. K namítanému nezvládnutí základní životní potřeby oblékání a obouvání znalec vyloučil neschopnost žalobce ohnout dolní končetiny v kolenních kloubech, žalobce má sice značně hypotrofické

svalstvo v lýtku oboustranně, avšak velmi vyvinuté, čehož lze dosáhnout pouze aktivním pohybem v kolenních a kyčelních kloubech. Dodal, že k oblékání je možno používat jednoduché kompenzační pomůcky a k obouvání obuv na suchý zip. K namítanému nezvládnutí základní životní potřeby výkonu fyziologické potřeby uvedl, že žalobce je schopen včas vyhledat a používat WC a včas zaujmout vhodnou polohu k provedení očisty a k používání hygienických pomůcek má dostatečně zachovalou funkci horních končetin. Úkolem znalce bylo, aby se vyjádřil k dřívějším posudkům posudkových orgánů, k čemuž znalec uvedl, že rozhodně nelze akceptovat posudek posudkové komise ze dne 7.12.2012, podle kterého žalobce nezvládá základní životní potřebu stravování. Rovněž tak není žádného důvodu k uznání nezvládnutí základní životní potřeby oblékání a obouvání, tak jak hodnotily posudkové komise dne 7.12.2012 a 21.1.2015.

Se zřetelem k výše uvedeným závěrům znaleckého posudku dospěl krajský soud k závěru, že žaloba není důvodná. Znalec jednak dostatečně zdůvodnil zvládnutí základních životních potřeb namítaných žalobcem jako nezvládané a jednak závěry znaleckého posudku odpovídají posudkovým hodnocením uvedeným v posudcích lékaře OSSZ Nový Jičín ze dne 4.6.2012 a shodují se i s posudkem PK MPSV ČR ze dne 17.2.2016 (byť byl tento posudek podán neúplně a nepřesvědčivě). Krajský soud proto neměl důvodu přistoupit na návrh žalobce, aby se v jeho věci vyjádřili i odborní lékaři, případně aby byl vypracován další znalecký posudek. Na tomto závěru nic nemůže měnit ani lékařská zpráva předložená žalobcem a podaná jeho praktickou lékařkou MUDr. M. S. ze dne 23.11.2016, podle které žalobce není schopen základních životních potřeb stravování a oblékání a obouvání, neboť posouzení schopnosti zvládat základní životní potřeby je problémem posudkového nikoliv praktického lékařství. Navíc i se znaleckého posudku vyplynulo, že ani znalec neshledal důvod pro přibrání konzultanta z dalšího oboru zdravotnictví.

Krajský soud proto v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. žalobu jako nedůvodnou zamítl. Znaleckým posudkem vzal za prokázáno, že žalobce ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí i rozhodnutí správního orgánu I. stupně byl podle ust. § 8 odst. 2 písm. b) zákona č. 108/2006 Sb. v platném znění osobou závislou ve stupni II (středně těžká závislost). Žalovaný tedy nepochybil, když napadeným rozhodnutím odvolání žalobce proti rozhodnutí Úřadu práce ČR, krajské pobočky v Ostravě ze dne 29.8.2012, jímž byl žalobci snížen příspěvek na péči z částky 8 000 Kč na částku 4 000 Kč ode dne 1.9.2012, zamítl.

Žádnému z účastníků nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch a žalovaný toto právo ze zákona nemá (§ 60 odst. 1, 2 s.ř.s.).

České republice nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení, které vznikly na znalečném, neboť v řízení neúspěšný žalobce byl osvobozen od soudních poplatků (§ 60 odst. 4 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po doručení rozhodnutí, písemně ve dvojím vyhotovení. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem,

pokud stěžovatel nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právníké vzdělání.

V Ostravě dne 29. června 2017

**JUDr. Petr Indráček
samosoudce**